

Оцима оснивачима Првог српског народног одбора у Војводини

Боравећи ових дана у Војводини и Петрограду на обележавању историјског датума формирања Првог српског народног одбора за присаједињење Српске Војводине Србији, уочио сам неколико битних момената које често прескачемо да приметимо. Ти великани српске историје који у тих месец дана 1918. године стварају одборе широм Војводине и организују огромни национални подухват присаједињења, ненадмашни су и више него актуелни учитељи народа који више није на заветном нивоу својих предака.

Историјска свест наших предака: 1908, 1912, 1918, 1941

Прво што сам констатовао то је велика историјска свест коју су наши преци имали, а ми немамо. У говору Славка Жупанског, председника Првог српског народног одбора, са балкона петроградске општине пред окупљеним народом који је дочекао Српску Војску, осликана је изузетна историјска свест и истакнута заветна мисао да је Банат, некадашњи део средњовековне српске деспотовине, поново заједно са својом браћом. Исту свест проноси и потврђује и бригадир Ристић који је на челу Српске Војске која је ушла у Петроград. Победници у Првом светском рату нису морали ништа да објашњавају, али су имали потребу да искажу своју националну свест о историјском трајању српске државности чији је и Српска Војводина неотуђив део.

Наше време, нажалост, не може се са овим упоредити и најсличније је 1941. години, чијој се 70-годишњици приближавамо. Не само зато што римски папа долази на место геноцида у НДХ, славећи 50 година од смрти врховног злочинца римокатолицизма у Хрвата – Алојзија Степинца. Његова посета поклапа се прецизно са 70-огодишњицом од отварања концентрационих логора Јадовна и Јасеновца, као првих и највећих домета Независне државе Хрватске.

Ово је заиста сурово понављање историје и прилика за потврду старог ватиканског благослова за усташки геноцид над Србима. Тако се и садашњи званични Ватикан надовезује на историју злочина и геноцида претходних римских папа и потврђује ко је стајао иза хрватске политике геноцида над Србима. Ова политика је једини хрватски државни континуитет, суштински смисао и циљ стварања њихове независне државе. Ако римски папа долази да запечати ову историјску чињеницу и поклони јој ватикански ореол, као што је Степинца прогласио блаженим, онда свима постаје више него јасно зашто политика превенције геноцида мора да постане приоритет српске унутрашње и спољне политике. Јер геноцид није случајност, већ историјски процес који се над Србима још увек спроводи. Треба ли после свега уопште рећи да такав Папа нема шта да тражи у Србији и да нема оправдања под којима је добросуседска сарадња са Степинчевим и Павелићевим наследницима могућа?

Међутим, оно што је у вези са 1941. још сличније јесте лешинарска потреба скоро свих наших суседа да отуђе део српских територија, користећи се слабостима српске државе под окупацијом. Ово се посебно односи на новонастале државе из редова бивших југословенских република и покрајина, које своје историјске почетке могу наћи једино у времену Другог светског рата када су били нацистички и фашистички сателити на Балкану.

Али, као што је те 1941. изгледало да ће Трећи Рајх владати Европом наредних деценија, тако данас многи мисле да су Америка, ЕУ и НАТО вечити светски господари. Многима је и 1941. изгледало немогуће супротставити се нацизму, као што многим данас изгледа немогуће супротставити се НАТО пакту. Крај Трећег Рајха је брзо дошао, а крај Четвртог Рајха убрзано се приближава. Потребно је само издржати и, попут 1941, спремати устанак за ослобођење од окупатора и домаће квинслишке власти. За ово последње карактеристична су још три историјска примера.

Када је 1908. године Аустроугарска извршила Анексију Босне и Херцеговине, за неколико недеља широм српских земаља формирано је преко 200 одбора Народне одбране, националне организације која се успротивила Анексији и Србе спремала за наступајући рат са Аустроугарском. Када је 100 година касније дошло до Анексије Косова и Метохије од стране ЕУ и НАТО, није дошло и до стварања сличне националне организације која би широм Српства формирала своје одборе за неколико недеља. Иако је било реакција и протеста, није било оних ауторитета да то поведу и оне способности за организовање. То је вероватно и најбољи доказ да више нисмо онај исти народ. Једноставно, квалитет наше генерације није на нивоу наших предака. Али би могао да буде, јер је и у нашим генима сачуван тај исти квалитет, само ми морамо да га изнесемо на површину и посведочимо.

Шта је најважније српско национално питање данас?

Пише: Бошко Обрадовић
петак, 05 новембар 2010 18:23

А за две године навршава се 100 година од 1912, када смо остварили свој историјски сан о војничком повратку на Косово и Метохију. Тај национални циљ сањале су многе генерације вековима пре тога. Шта је наш данашњи национални сан и има ли у њему повратка на Косово и Метохију и друге наше крајеве и крајине из којих смо протерани? Како ћемо се и када вратити, ако о томе не сањамо, ако то није наш национални циљ, ако о томе не учимо своју децу?

Коначно, 1918. године неки веома национално свесни, мудри и способни Срби брзо су формирали српске народне одборе широм Војводине и припремили присаједињење Србији. Сигурно је да су се и они генерацијама за то спремали и чекали историјски тренутак када ће моћи да реализују свој национални сан. Како су се осећали само неколико година пре, када је Српска Војска била протерана из Србије, а Србија окупирана? Засигурно нису поклекли у вери и нади, као ми данас, који смо тако лако спремни да устврдимо да је нама најтеже у читавој српској историји.

Закључак је једноставан: време је да почнемо да сањамо нови национални сан, у коме се садржи наш јасан национални циљ и да почнемо да радимо на његовом остварењу. Но, да прво видимо шта нас у томе тренутно спречава.

Шта је најважније?

Страх човеку каља образ често, а у нас се увукао огромни страх од сопственог идентитета који је систематски означен као мрачан, застарео, злочиначки, несавремен, превазиђен и практично неупотребљив у сваком погледу. Предуго смо суочени са пропагандним објашњавањем да имамо проблематичан национални идентитет кога би најбоље било да се одрекнемо ако хоћемо да напредујемо и као појединци и као заједница. Може ли један народ нормално да се развија и уопште постоји и опстане ако је суочен са оваквим притиском? Може, ако се одрекне свог смисла историјског постојања и промени идентитет. То је оно у шта нас убеђују да је за нас најбоље, а што је основа сваког историјског конвертитства.

Постоји, међутим, и други начин да се овај притисак на идентитет победи. А то је процес просветног, културног, медијског, правног, научног, политичког и у целини друштвеног ослобођења од притиска. Ево како би то могло да изгледа:

Шта је најважније српско национално питање данас?

Пише: Бошко Обрадовић
петак, 05 новембар 2010 18:23

„Ја сам Србин и не само да немам никакав проблем са тим, већ се поносим својим националним пореклом.

Ја сам православни Србин, и не само да имам право на вероисповест и аутокефалност, већ на својој вери и на њој заснованом моралу желим да градим и своју заједницу и односе у њој.

Ја сам православни Србин у Српској Војводини и питам јавно јесам ли се нешто можда погрешно изразио и имали неко нешто против ове квалификације да је Војводина део Србије, тј. да је Српска Земља? Јер ако има, онда постоји кривични законик који ће даље са њим да се бави због кршења Устава.

Ја сам Србин у крајевима и крајинама српским у БЈР Македонији, Црној Гори, Босни и Херцеговини, и НДХ, и поменуте бивше југословенске републике морају да поштују моје историјско присуство на овим просторима, а држава Србија има обавезу да се залаже за моје национално право да будем Србин.

Ја сам лојални држављанин Србије и имам своје националне интересе у Србији, региону и свету, апсолутно легитимне и у складу са чињеницом да и сви други народи имају своје националне интересе. Спреман сам да на сваком месту и у свакој прилици на законит начин браним своје националне и државне интересе, јер је то моја обавеза, и од њих нећу одустати”.

Необично је било гледати Србе сабране на обележавању оснивања Првог српског народног одбора у данашњем Зрењанину како изненађено слушају овакве речи и схватају да имају право да буду Срби, да то нико не сме да им брани и да слободно могу да се понашају у складу са својим националним осећањима. Иако је већина публике у сали била осведочено патриотска, као да се по изласку са програма и у њима десило ослобођење дуго потискиване националне емоције и јавила јасна свест да све не мора да буде онако како су наши непријатељи замислили.

Делује невероватно да ми данас заправо почињемо нову борбу за националну слободу и,

Шта је најважније српско национално питање данас?

Пише: Бошко Обрадовић
петак, 05 новембар 2010 18:23

најпре, ослобођење националног осећања из ропства наметнутим и диригованим медијским етикетама о нама самим. Потценили смо вишедеценијске експерименте са нашом нацијом, пола века притисака на наш идентитет и последњу деценију отворене тзв. денацификације Србије, која је имала за циљ да у нама уништи сваки траг интересовања за Српство коме припадамо. Овде се деценијама ради на томе да се поносимо неким другим вредностима, а не српским, да конзумирамо разне нове идеологије, а запостављамо националну идеју, да се одушевљавамо сваким обликом интернационализма и потискујемо родољубље.

Зато, пре било каквих великих прича о Косову и Метохији, Републици Српској Крајини, Црној Гори и другим друштвеним и државним темама од значаја, морамо поставити кључно српско национално питање данас: да ли је просечан Србин спреман за слободну националну мисао, реч и дело, или је још увек уплашен од сопственог идентитета и стиди се да га јавно искаже? И ко уопште у њему данас гаји слободу духовног, традиционалног и националног осећања, и припрема га за савремени национални израз наше самобитности?

Ако нови Србин, уплашен за себе под притиском сопственог националног идентитета, жели да живи у 21. веку као слободан човек, нација и држава, мора да се ослободи овог притиска. А када себи и другима јасно каже шта му је најважније у животу, осетиће после много деценија самопоштовање, а и други ће почети да га поштују. Из овог првог националног ослобођења родиће се ново самопоуздање и остали кораци ка слободи. А онда ће Србин проговорити шта му је још важно поред овог најважнијег.

Важан ми је брак и хоћу да га сачувам од свих искушења.

Важна ми је и ужа и шира породица, без ње не могу и нећу.

Важан ми је мој посао, где морам вредно и поштено много да радим и бранићу своја синдикална права.

Важан ми је мој завичај и место у коме живим и бринућу се о њиховом бољитку и благостању.

Шта је најважније српско национално питање данас?

Пише: Бошко Обрадовић
петак, 05 новембар 2010 18:23

Важна ми је међусобна социјална помоћ и солидарност у нацији и држави у којој живим и даћу свој допринос у овој области.

Важне су ми све српске земље на Балкану, сви Срби у региону и расејању, све дипломатске, политичке, медијске, правне и културне борбе и ратови за српске националне интересе, и морам да се укључим и помогнем.

Зато, као што са билборда поручују зрењанински послодавци: Заштити посао! Заштити раднике! Заштити породицу! Заштити град! А ми додајемо и: Заштити своју веру! Заштити своју нацију! Заштити своју државу!

Не стиди се, брате Србине, свог националног идентитета, него се поноси! Не дај на себе и своје! Устани против медијских лажи и оптужби о свом народу и постани бранич жене и детета, свога посла, својих радника, своје породице, свога села и града, вере, нације и државе. Видећеш како твојим венама почиње да тече нова енергија и како се будиш из омамљености и малодушности, спреман за неке нове борбе и победе!

у којој ћемо се ми питати у сопственој држави и вратити је у своје руке – како би била у функцији наше деце.

Не да немамо другог избора, већ на други избор не пристајемо. Ми пут свој знамо и свесни смо да ако се одрекнемо Српства нема нам опстанка и бољитка у било којој области живота. Родољубље није питање модног стила, већ борбе за опстанак овог народа и државе. Време је да се то јасно каже и на делу покаже. И време је за нове српске народне одборе од најбољих снага ума, способности и карактера. Јер могуће је достићи време нових националних победа и реализовати националне интересе у нама наклоњеним геополитичким кретањима и променама које су већ наступиле, али национални сан и припреме за његово остварење морамо имати и почети одмах.